

Šta možete VI da učinite za promociju, zaštitu i podršku dojenju u vezi sa MCR?

Radite kao tim: odredite vaše saveznike, postavite zajedničke ciljeve, odredite funkcije, pripremite program obuke, pripremite strategiju, iznesite vaš plan, procenite napredak, imajte i rezervni plan, proslavite uspeh a naučene lekcije upotrebite za planiranje budućih aktivnosti.

Udružite snage

- Saznajte ko su vaši potencijalni saveznici
- Povežite se sa drugim grupama koje se bave ljudskim pravima, održivim razvojem, promenom klime, ravnopravnošću polova, radnim pravima, uslovima na radu (npr. Unijama poslodavaca) i slično.
- Otkrijte zajedno šta bi vam mogao biti zajednički program rada.

Pripremite se

- Pripremite sebe i svoj tim.
- Saznajte kakva je situacija vezana za dojenje u vašoj zajednici (selo/ grad/ država/ regija).
- Koristite postojeće baze podataka, istraživanja, intervjuišite žene i zdravstvene radnike...
- Analizirajte nedostatke i upoznajte izazove.

Postavite ciljeve i planove za aktivnosti

Evo nekoliko ideja za aktivnosti u zavisnosti na kom nivou radite:

Lokalni nivo (kod kuće i u lokalnoj zajednici):

- Razvijte kampanju koja će zainteresovati mlade ljude i bake i deke u vašoj zajednici na temu dojenja i bebine ishrane. Koja su to pitanja koja mogu da privuku ove generacije?
- Napišite pisma lokalnim vlastima i poslodavcima pitajući ih šta oni konkretno čine u pravcu podrške, zaštite i promocije dojenja?
- Grupe za podršku majkama mogu organizovati tematske dane i pozvati druge grupe ili organizacije civilnog društva da im se pridruže. Zašto se ne povezati sa drugim organizacijama koje se bave pitanjima ishrane ili hroničnih bolesti kao što su gojaznost, dijabetes, hipertenzija, a gde dojenje pomaže u preveniranju?
- Pridružite se vršnjačkom savetovalištu. Edukujte i sebe ali osnažite i druge!

Aktivnosti u okviru zdravstvenog sistema:

- Organizujte treninge/seminare za zdravstvene radnike na svim nivoima.
- Promovišite "Baby Friendly" inicijativu (BFHI) i unapređenje zdravstvene zaštite majke i deteta u zdravstvenim ustanovama u vašem okruženju.
- Utvrdite da li postoje politike zaštite od negativnog uticaja industrija u bolnicama, istraživanjima itd.
- Sarađujte sa humanitarnim organizacijama da biste se uverili da se dojenje podržava u izbegličkim kampovima i među ugroženim grupama društva (npr. osobe i deca sa HIV/AIDS).
- Angažujte lokalne medije i šaljite im informacije i saopštenja na temu Svetske nedelje dojenja 2014.

Aktivnosti na radnom mestu:

- Promovišite važnost zaštite materinstva kroz zakonske okvire i lokalne politike u skladu sa Konvencijom o zaštiti materinstva (Konvencija C 183) donešene od strane Međunarodne organizacije rada (ILO) 2000. godine. Link: http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/?p=NORMLEXPUB:12100:0:NO:12100:P12100_ILO_CODE:C183
- Razvijte atmosferu na radnom mestu koja je prijateljska prema majkama tako što ćete podržati pauze za dojenje, osnivanje jaslica i prostora gde se može dojiti.
- Sarađujte sa Unijama poslodavaca, sindikatima ali i drugim asocijacijama iz neformalnog sektora rada kako biste proširili neformalnim i nevladinim organizacijama u vezi sa proširili zaštitu majkama koje rade i u takvim sredinama (neformalnim poslovima, radnice migrantkinje, nadničarke u poljoprovredi...).

Omladinske akcije:

- Škole i omladinske zajednice mogu naučiti više o MCR i dojenju kroz razne tematske dane.
- Napravite predstave ili multimedijalne projekte o dojenju i o MCR.
- Napišite priču ili pesmu o dojenju.
- Organizujte foto konkurs da biste prikazali situacije gde je dojenje timski rad.
- Okupite javnost koristeći fleš mob ili neke druge kreativne aktivnosti/događaje koje se odnose na dojenje.

Međunarodne i nacionalne akcije:

- Ispitati nacionalne politike i status IYCF (Ishrana odojčadi i male dece) i prakse koristeći WBT i druge alate.
- Sprovesti istraživanja/ankete u zajednici da bi se otkrilo kakve prepreke za dojenje postoje.
- Organizovati nacionalne seminare radi promovisanja promena u zakonodavstvu i u ključnim programima vezanim za dojenje.
- Zalagati se za bolju politiku prema dojenju.
- Monitoring kršenja Kodeksa u zajednici.
- Sarađnja sa međunarodnim nevladinim organizacijama koje imaju iste ciljeve koji uključuju promociju dojenja i standarde IYCF (Ishrana odojčadi i male dece) nakon 2015. godine.

Želite da saznate više o milenijumskim ciljevima razvoja?

- Pročitajte više o MCR Odrbojavanju i izazovima sa kojima se susrećemo ovde: <http://www.countdown2015mnch.org/documents/2012Report/2012-Complete.pdf>
- Neke lekcije možemo naučiti iz regiona i zemalja koje su imale napredak. Ovde možete videti o kojim zemljama se radi: <http://www.countdown2015mnch.org/reports-and-articles/2013-report>
- Ovde možete videti koje to zemlje i regioni (pod-Saharska Afrika i Južna Azija) nisu na putu napretka: <http://www.countdown2015mnch.org/country-profiles>

Još za čitanje:

- WHO/UNICEF, Global Strategy for Infant and Young Child Feeding, WHO, Geneva, 2003. Videti: http://www.who.int/nutrition/publications/gs_infant_feeding_text_eng.pdf
- WHO, UNICEF, AED and United States Agency for International Development, 'Learning from Large-scale Community-based Programmes to Improve Breastfeeding Practices', Izveštaj istraživanja u deset zemalja, WHO, Geneva, 2008. www.who.int/nutrition/publications/infantfeeding/9789241597371/en/
- UNICEF and Academy for Educational Development (AED), Infant and Young Child Feeding Programme Review: Konsolidovani izveštaj iz šest zemalja pregled programa, UNICEF, New York, 2010. Videti: http://www.unicef.org/nutrition/files/IYCF_review_6_country_consolidated_report_Sept_2010.pdf
- United Nations, The Millennium Development Goals Report 2012, United Nations, New York 2012. Videti: <http://www.un.org/millenniumgoals/pdf/MDG%20Report%202012.pdf>
- UNICEF Landscape Analysis, 2013. Videti: http://www.unicef.org/eapro/breastfeeding_on_worldwide_agenda.pdf
- "Status strategije za ishranu odojčadi i male dece iz 40 zemalja", članak napisao IBFAN, objavljen u 'Health Policy and Planning' 2013. <http://heapol.oxfordjournals.org/content/28/3/279.full.pdf>
- "Protection, Promotion, and Support and Global Trends in Breastfeeding", Chessa K. Lutter and Ardythe L. Morrow, in 'Advances in Nutrition' 2012), <http://advances.nutrition.org/content/4/2/213.full.pdf+html>
- PAHO WBW 2012 dokument dostupan na: http://www.worldbreastfeedingconference.org/images/128/WorldBreastfeedingWeek_Eng.pdf
- Videti WABA's 'The Earth - Our Mother - is in crisis!' poster koji prikazuje dokaze kako preko dvadeset godina proizvodnje i korišćenje formule doprinosi krizi dojenja! na: <http://www.waba.org.my/pdf/rio20poster-2012.pdf> ; i <http://www.waba.org.my/images/mother-earth-a4.jpg>

Saznajte više o sledećem:

- Konvencija o pravima deteta: <http://www.ohchr.org/en/professionalinterest/pages/crc.aspx>
- Konvencija o eliminisanju svih oblika diskriminacije žena: <http://www.un.org/womenwatch/daw/cedaw/>
- Međunarodna konvencija organizacija rada (C183) Konvencija o zaštiti materinstva, 2000 (No. 183): http://www.ilo.org/dyn/normlex/en/?p=NORMLEXPUB:12100:0:NO:P12100_ILO_CODE:C183
- Međunarodni kodeks marketinga zamena za majčino mleko: <http://www.who.int/nutrition/publications/infantfeeding/9241541601/en/> and <http://ibfan.org/the-full-code>
- Svetski trendovi dojenja - inicijativa (WBTi): <http://www.worldbreastfeedingtrends.org/>
- SZO/UNICEF Baby-friendly inicijativa (BFHI): <http://www.who.int/nutrition/topics/bfhi/en/>

Koordinacioni i distributivni centar SND:

GLAVNI KOORDINATOR
WABA Secretariat
P O Box 1200, 10850 Penang, Malaysia
Fax: 60-4-657 2655, waba@waba.org.my
www.waba.org.my
www.worldbreastfeedingweek.org

✉ **AFRIKA**
IBFAN Africa
P O Box 781, Mbabane, Swaziland
Fax: 268-40 40546, ibfanswd@realnet.co.sz

IBFAN Afrique
Cite Ouaga 2000, 01 BP 1776,
Ouagadougou 01, Burkina Faso
Fax: 226-50-374163, ibfanfan@fasonet.bf

✉ **AZIJA**
WABA Secretariat
(See address under OVERALL COORDINATION)

JUŽNA AZIJA
Mreža za promociju dojenja Indije (BPNI)
BP-33, Pitampura, Delhi 110 034, India
Fax: 91-11-2734 3606, bpni.india@gmail.com

✉ **EVROPA**
Baby Milk Action
34 Trumpington Street, Cambridge
CB2 1QY, UK Fax: 44-1223-464 417
info@babymilkaction.org

IBFAN-GIFA
Avenue de la Paix 11, 1202 Geneva,
Switzerland
Fax: 41-22-798 4443, info@gifa.org

Aktionsgruppe
Babynahrung Ev (AGB)
Untere Maschstrasse 21
D-37073 Göttingen, Germany
Fax: 49-551-531 035, info@babynahrung.org

✉ **JUŽNA AMERIKA**
CEFEMINA
Apartado 5355, 1000 San Jose, Costa Rica
Fax: 506-224 3986
cefemina@racsca.co.cr

IBFAN Brasil
Rua Carlos Gomes, 1513,
Sala 02 Jd. Carlos Gomes
Jundiaí-SP-Brasil.
CEP: 13215-021
Tel/Fax: (11) 4522 5658
coordenaibfan@terra.com.br

✉ **SEVERNA AMERIKA**
LLL International
957 N. Plum Grove Road
Schaumburg, IL 60173-4808, USA
Fax: 847-969 0460, llhq@llli.org
www.llli.org

INFAC Canada
522 Colborne Street, London, Ontario,
Canada, N6B 2T5
Fax: 1-416-591 9355
info@infactcanada.ca
www.infactcanada.ca

✉ **PACIFIK**
Australian Breastfeeding Association (ABA)
P O Box 4000, Glen Iris,
VIC 3146, Australia
Fax: 61-3-9885 0866
info@breastfeeding.asn.au
www.breastfeeding.asn.au

Development Officer PINDA
c/o Christine Quested
Nutrition Centre Health Department
Private Mail Bag, Apia, Western Samoa
Fax: 685-218 70
christineQ@health.gov.ws

Lokalni kontakti:

UDRUŽENJE RODITELJ / SERBIAN PARENTS NETWORK

Beograd, Srbija /Belgrade, Serbia
Glavna 18, TC Zemunikum, lokal 44, 11080 Zemun, Beograd

Kancelarija : +381 11 3165 375;
Savetovalište za dojenje: +381 60 3292 041

info@roditelj.org
[www.roditelj.org http://dojenje.roditelj.org/](http://dojenje.roditelj.org/)

SPONZORSTVO: WABA ne prihvata sponzorstva bilo koje kompanije koja proizvodi zamene za majčino mleko, prateću opremu i dohranu. WABA podstiče sve učesnike Svetske nedelje dojenja da poštuju i prate ove etičke stavove.

ZAHVALNICA:

WABA želi da zahvali svima koji su učestvovali u izradi finalne verzije akcionog plana SND: Doraine Bailey, Anne Batterjee, Johanna Bergerman, David Clark, JP Dadhich, Rukhsana Haider, Amal Omer-Salim (Key Writer), Regina Da Silva, Miriam Labbock, Juliana Lim Abdullah, Mimi Maza, and Felicity Savage; as well as Lida Lotska, Ted Greiner, Andre Nikiema, Anna Coutoudis, Rachel Musoke, Shera Lyn Parpia and Asha Benakappa. Dizajn osmislili: C-Square Sdn Bhd. Napisala: Jennifer Mourin. Stampa: JUTAPRINT, Penang. Svetska alijansa za dojenje (WABA) je globalna mreža individua i organizacija koje se bave zaštitom, promocijom i podrškom dojenju širom sveta.

WABA radi po principima Innocenti Declaration, "Deset linkova za negovanje budućnosti" i "Globalne strategije za ishranu odojčadi i male dece". WABA-ini trenutni saradnici su sve glavne međunarodne organizacije koje se bave dojenjem: Academy for Breastfeeding Medicine (ABM), International Baby Food Action Network (IBFAN), International Lactation Consultant Association (ILCA), La Leche League International (LLL), i Wellstart International (WI). WABA ima konsultativan status sa UNICEF-om i specijalni konsultativni status sa Economic and Social Council of the United Nations (ECOSOC).

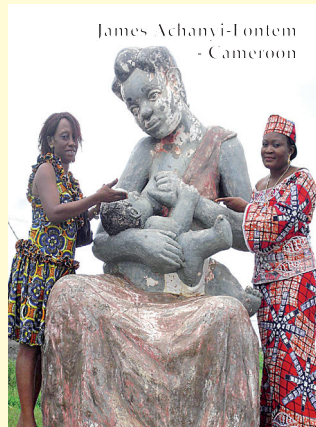
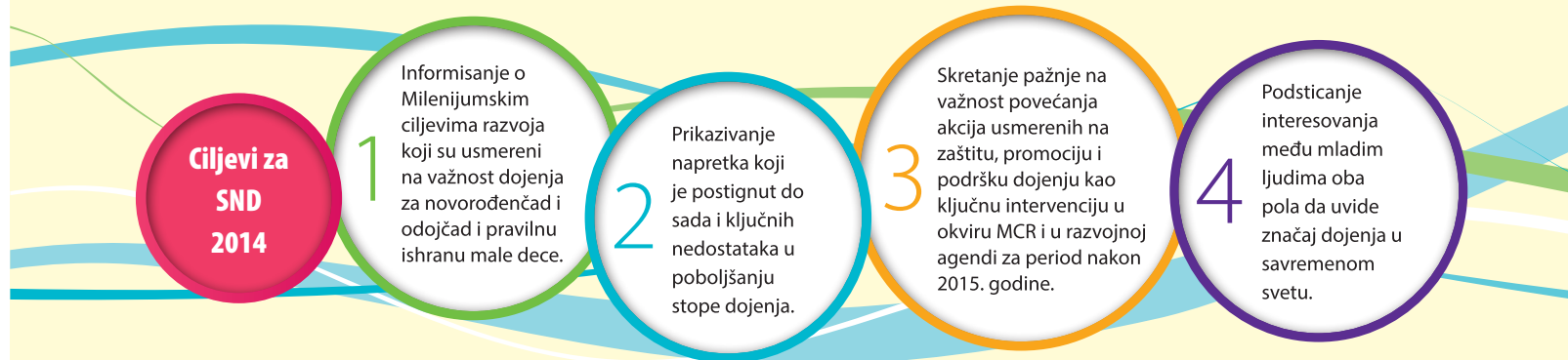

DOJENJE: Pobednički poen za život!

DOBRO DOŠLI NA SVETSKU NEDELJU DOJENJA 2014.

Milenijumske ciljeve razvoja (MCR) postavile su vlade zemalja članica Ujedinjenih nacija da prate napredak u borbi protiv siromaštva, promociji zdravlja i održivom razvoju na sveobuhvatan način do 2015. godine. Ovogodišnja tema Svetske nedelje dojenja (SND) odgovara na poslednje "odbrojavanje" Milenijumskih ciljeva razvoja ističući značaj povećanja i održanja promocije i podrške dojenju i u razvojnoj agendi za period nakon 2015. U svakoj zajednici napredak se može dogoditi i održati. Da bi do njega došlo, morate biti spremni, postaviti ciljeve, ujediniti snage i dejstvovati. Promovišući dojenje i pružajući podršku dojenju dajemo svoj značajan doprinos. Zaštita, promocija i podrška dojenju to... to je cilj vredan truda... i spašava živote!

Kako je dojenje povezano sa Milenijumskim ciljevima razvoja?

Promovisanjem i podržavanjem dojenja možete značajno doprineti svakom od Milenijumskih ciljeva razvoja. Isključivo dojenje i adekvatna dopunska nemlečna ishrana su glavni faktori pravilnog rasta i razvoja dece, potencijalno čuvajući živote 20% dece mlađe od 5 godina. Hajde da saznamo više o tome kako je dojenje povezano sa svakim od Milenijumskih ciljeva razvoja.

Pobedničke fotografije WABA Foto-konkursa 2014.
© 2014 Photographer and WABA. All Rights Reserved.

Pridružite nam se i uključite u akciju SADA!

www.worldbreastfeedingweek.org

WABA • Svetska nedelja dojenja • 1.-7. avgust 2014

Milenijumskih ciljeva razvoja ima ukupno 8 i do sada ih je usvojila 191 država članica UN za period do 2015. godine:

Iskorenjivanje ekstremnog siromaštva i gladi

Smanjenje za polovinu broja ljudi koji zarađuju manje od jednog dolara dnevno. Smanjenje za polovinu broja ljudi koji gladuju. Povećanje količine hrane za one koji gladuju. Isključivo dojenje odojčadi i nastavak dojenja do druge godine života deteta obezbeđuje kvalitetnu ishranu i može sprečiti nedostatak hranljivih materija i nehranjenost i njene posledice. Dojenje je isplativ način ishrane odojčeta i male dece, dostupan uvek i svuda, pristupačan za svakoga, ne opterećuje kućni budžet.

Postizanje univerzalnog osnovnog obrazovanja

Svoj deci bi trebalo da bude omogućeno dovršavanje bar osnovnog obrazovanja. Dojenje i odgovarajuća nemlečna ishrana značajno poboljšava mentalni razvoj i uspeh u učenju kod dece.

Promovisanje jednakosti polova

Dojenje izjednačava svu decu, pružajući svakom detetu jednak i najbolji početak u životu. Dojenje je jedinstveno pravo žena, i društvo treba da promovise jednakost, ravnopravnost i osnaživanje žena i da ih podržava prilikom dojenja u potpunosti.

Smanjenje smrtnosti kod dece

Smrtnost odojčadi može biti smanjena za oko 13% isključivim dojenjem, a 6 % poboljšanjem dopunske nemlečne ishrane. Oko 50% smrtnosti kod dece mlađe od 5 godina nastaje zbog nehranjenosti i neodgovarajuće dopunske ishrane kojoj je predhodilo nedovoljno dojenje.

Poboljšanje zdravlja majki

Dojenje je povezano sa smanjenjem smrtnosti kod majki nakon porođaja, smanjuje postporođajno krvarenje, nastanak raka jajnika, endometrijuma i osteoporoze. Dojenje takođe doprinosi povećanju intervala između trudnoća umanjujući tako i druge rizike koji se javljaju u trudnoćama koje su jedna za drugom.

Borba protiv HIV/side, malarije, i drugih oboljenja

Isključivo dojenje zajedno sa antiretrovirusnom terapijom može značajno da smanji prenos virusa HIV- a sa majke na dete. Još važnije dojenje snižava stopu smrtnosti kod dece izložene virusu HIV-a i povećava stopu preživljavanja bez HIV-a.

Obezbeđenje održivosti životne sredine

Dojenje smanjuje otpad iz industrije mleka, farmaceutski otpad, plastični otpad i smanjuje upotrebu prirodnih energenata. Dojenje obezbeđuje zdravu životnu sredinu, ne zahteva utrošak prirodnih resursa uz obezbeđenje principa pravilne ishrane.

Stvaranje globalnog partnerstva za razvoj

Globalna strategija za ishranu odojčadi i male dece (GSYCF) jača multisektorsku saradnju i partnerstvo koje može da se nadograđuje kroz podršku dojenju i pravilnoj nemlečnoj ishrani odojčadi.

Nekoliko činjenica o Milenijumskim ciljevima razvoja (MCR):

- Milenijumski ciljevi razvoja podrazumevaju borbu protiv siromaštva i promociju zdrave i održive životne sredine.
- 2000. godine lideri zemalja članica UN su se sastali u štabu Ujedinjenih Nacija u Njujorku da bi razvili plan - Milenijumsku deklaraciju, koju podržavaju sve zemlje sveta i vodeće institucije za razvoj.
- Oni su obavezali svoje zemlje da smanje ekstremno siromaštvo i postave osam milenijumskih razvojnih ciljeva.
- MCR pod brojevima 4, 5 i 6 su zdravstveni MCR.
- Do 2015. godine ovi ciljevi bi trebalo da budu dostignuti. Proces postizanja ovih ciljeva u završnom periodu se naziva: Odbrojavanje do 2015.

O tome više pročitajte na stranici: www.countdown2015mnch.org

Gde smo danas?

Iako smo dosta napredovali, ostalo je još puno “nezavršenog posla” koji zahteva hitnu pažnju naših vlada. Evo nekoliko primera:

- Siromaštvo se smanjilo, međutim jedan od osmoro ljudi i dalje gladuje.
- Nepravilna i nedovoljna ishrana i dalje pogađa oko četvrtinu dece širom sveta, a prekomerna uhranjenost i gojaznost su u stalnom porastu.
- U poslednje dve decenije, smrtnost dece je smanjena za 40%, ali i dalje skoro 7 miliona dece mlađe od 5 godina svake godine umire od bolesti koje se mogu sprečiti.
- Napredak u postizanju različitih MCR je spor, a izražene su velike nejednakosti među regionima.
- Iako je mortalitet dece mlađe od pet godina opao, neonatalna smrtnost (tokom prvog meseca života) je u porastu.
- Globalno, smrtnost majki je opala sa 400 na 100.000 živorođene dece 1990. godine na 210 u 2010. godini.
- Samo polovina svih trudnica u zemljama u razvoju, (naročito Podсахarska Afrika) ostvari preporučeni minimum od 4 pregleda u trudnoći.

Guverner Babatunde Fashola iz države Lagos apeluje na majke da primenjuju isključivo dojenje i planiranje porodice, kako bi smanjili visoku stopu smrtnosti novorođenčadi u Nigeriji. On je rekao da majke imaju veliku ulogu u smanjivanju mortaliteta dece u ovoj zemlji: “Šest meseci isključivog dojenja, i adekvatan razmak između trudnoća pomoći će da bebe rastu zdravo i dosegnu svoja postignuća... Dojenje je ključ za preživljavanje deteta; unapređuje njegovo zdravlje i mentalni razvoj.” Profesor Adewale Oke, direktor državne Univerzitetske bolnice iz Lagosa, rekao je da je Nigerija na drugom mestu u svetu po smrtnosti novorođenčadi. Ta stopa se može smanjiti kroz adekvatnu negu beba, kao što je isključivo dojenje, vakcinacija i zdrav stil života. On savetuje očevima da ohrabruju svoje žene i pomognu im u procesu dojenja. Izvor: ‘Nigeria: Fashola Tasks Mothers On Family Planning’, 15. april, 2014. <http://allafrica.com/stories/201404160145.html>

Šta smo naučili iz zdravstvenih MCR?

Dosezanje nekog cilja zna da bude izazov, nekada postizemo naše ciljeve, a nekad ne. Kako god bilo, sam taj proces nam stvara priliku da naučimo par lekcija. Evo nekih naučenih lekcija iz zdravstvenih MCR proteklih decenija:

Uspesi

- Desilo se više diskusija na visokom nivou (Podizanje pažnje na političkom nivou)
- Uključilo se više organizacija (Pokrenuto civilno društvo)
- Obezbeđuje se više novca za zdravstvo (Povećava se razvoj pomoći za zdravstvo)
- Lečenje ljudi se unapređuje (Znatno unapređenje ishoda po zdravlje u slabije razvijenim zemljama)

Promašaji

- Jaz između bogatih i siromašnih se povećava (Nedostatak fokusa na pravičnost)
- Pristup zasnovan na ljudskim pravima izostaje
- MCR proces se odvija od vrha na dole
- Ohrabrivani su brzopotezni tehnički pristupi i ostao je fokus samo na zaraznim bolestima
- Još više izdvojen pristup zdravstvu i među drugim razvojnim sektorima (npr. okolina, klimatske promene, siromaštvo, obrazovanje, jednakost polova)

Usvojimo ove lekcije i sagledajmo kako DOJENJE može da potpomogne ostvarivanju Milenijumskih ciljeva razvoja ali i agendi razvoja za period nakon 2015.

DOJENJE spašava živote dece i štiti zdravlje majki!

Šta stručnjaci preporučuju

- Započeti sa dojenjem u roku od jednog sata od rođenja
- Isključivo dojiti u prvih 6 meseci života
- Nastaviti sa dojenjem do 2 godine uz adekvatan unos dopunske nemlečne ishrane od 6 meseci starosti.

Za razmišljanje

- Koji su glavni uzroci smrtnosti dece u vašoj zemlji?
- Koji su osnovni razlozi toga?
- U kom procentu novorođenčad u vašoj zemlji imaju mogućnost prvog podoja u prvih sat vremena po rođenju, i isključivo dojenje tokom 6 meseci? Kako se ovo promenilo u poslednjih 10 godina?
- Koje su glavne prepreke isključivom dojenju u vašem sektoru rada? Postoje li neke radne sredine gde se preduzimaju aktivnosti u cilju olakšanja dojenja jednom kad se majka vrati na posao?
- Da li majke doje ili ne doje, i u kakvoj su mogućnosti da obezbede sigurnu i adekvatnu dohranu – sve je to pod jakim uticajem socio-ekonomskih faktora, komercijalnih i kulturnih pritisaka, kao i usluga i konteksta u kojima žive, uključujući vanredne i hronične zdravstvene krize.

Dakle, šta je potrebno i zašto?

Postizanje Milenijumskih ciljeva razvoja (pogotovo MCR 4 i 5) zahteva što ranije započinjanje dojenja, isključivo dojenje i nastavak dojenja do 2. godine života. Dojenje treba da bude zaštićeno, promovisano i podržano od strane svih. Potrebno je da nadograđujemo uspehe i rešavamo promašaje u dosezanju Milenijumskih ciljeva razvoja nastale tokom celokupnog procesa. **Hajde da uzvratimo odgovorom na svaki promašaj - odgovorom o dojenju!**

- Nedostatak pravičnosti?** Fokusirati se na zaštitu i podršku dojenju u najugroženijim grupama u društvu.
- Izostanak pristupa od dna ka vrhu?** Angažovati lokalne zajednice i lokalne programske inicijative za zaštitu, promociju i podršku dojenju.
- Nedostatak fokusa na ljudska prava?** Koristiti okvire ljudskih prava da se štiti, promoviše i podrži dojenje.
- Nedovoljna integrisanost u druge razvojne sektore?** Povezati dojenje sa većim razvojnim temama: npr. siromaštvo, okruženje, klimatske promene.

- Zaštita dojenja znači da žene i njihove porodice dobiju naučno dokazane informacije o dojenju i komplementarnoj ishrani i to preko stručnjaka i obavezu primenu i praćenje kršenja Međunarodnog Kodeksa o marketingu zamena za majčino mleko i pratećih relevantnih rezolucija Svetske zdravstvene skupštine (SZS).**
- Promocija dojenja podrazumeva informisanje i podizanje svesti o značaju dojenja i mobilizaciju ljudi da preuzmu akciju.** Svetska nedelja dojenja je primer podizanja svesti i promocije dojenja.
- Podrška dojenju znači obezbeđivanje pristupa informacijama, kliničkoj podršci i savetovanje.** Takođe podrazumeva i praktičnu i emotivnu podršku majkama da započnu, ovladaju i istraju u dojenju gde god da se nalaze. Zaštita majčinstva može da pomogne zaposlenim majkama da nastave sa dojenjem.

Kako dojenje spašava živote?

Isključivo dojenje (samo majčino mleko i ništa drugo) u prvih 6 meseci je posebno važno jer:

- 11-13% svih smrtnih slučajeva kod dece (do 5 godina starosti) bi se moglo sprečiti isključivim dojenjem do šestog meseca.
- Dodatnih 6% svih smrtnih slučajeva kod dece (do 5 godina starosti) bi se moglo sprečiti adekvatnim uvođenjem dopunske nemlečne ishrane. Odojčad koja nisu dojena imaju sedam puta veći rizik od umiranja od dijareje i pet puta veći rizik od umiranja od upale pluća u poređenju sa odojčadi koja su isključivo dojena.
- Izveštaj Unicefa iz 2012. godine pokazuje da su samo 37% od 134,6 miliona dece širom sveta isključivo dojena u prvih šest meseci. Ovo ostavlja skoro 85 miliona beba čije su šanse za preživljavanje i zdrav razvoj ugrožene.
- Takođe, 60% dece je počelo sa uvođenjem dopunske nemlečne ishrane između 6 i 9 meseca starosti. Ovo znači da su milioni beba dobile dopunsku nemlečnu hranu ili suviše rano ili suviše kasno.
- Dojenje iznova dokazuje da je najefikasniji način da se spreči smrt odojčadi. Ono igra glavnu ulogu u zdravom razvoju dece i značajno doprinosi očuvanju zdravlja majki.
- Rani početak dojenja (u toku prvog sata po rođenju) i isključivo dojenje do 6. meseca poboljšava negu novorođenčeta i smanjuje neonatalni mortalitet.

Povezanost sa većim razvojnim problemima

Siromaštvo i dojenje

Zaštita, promocija i podrška dojenju su važni u borbi protiv siromaštva, što je prvi Milenijumski cilj. Dojenje smanjuje efekte ekstremnog siromaštva nudeći bezbednu i održivu ishranu, zdravlje i emocionalnu sigurnost. Dojenje košta mnogo manje nego zamene za majčino mleko. Pored adaptiranih mlečnih formula na koje može da ode i više od dve trećine kućnog budžeta, potrebne su flašice, cucle, oprema za sterilizaciju.

Pitanja: Koliko košta da se novorođenčetu obezbedi adaptirano mleko za šest meseci u vašoj sredini? Da li je dojenje deo programa o sigurnosti hrane?

Dojenje je pitanje ljudskih prava

Podrška i zaštita dojenja su toliko važni da su uključeni u nekoliko instrumenata Ljudskih prava. Konvencija o pravima deteta (CRC) definiše pravo deteta na najviši mogući standard zdravlja, za koji je dojenje temelj. To predstavlja obavezu države da stvori povoljne uslove i da ukloni prepreke dojenju uključujući sve oblike promocije zamena za majčino mleko, flašice, cucle kako je predviđeno Međunarodnim Kodeksom marketinga zamena za majčino mleko, i dodatnim relevantnim rezolucijama Svetske zdravstvene skupštine. Konvencija o eliminaciji svih oblika diskriminacije žena (CEDAW) zahteva od vlada da „osiguraju da porodično obrazovanje uključuje pravilno razumevanje materinstva kao društvene funkcije...” Ovo podrazumeva zaštitu žene od otpuštanja na osnovu trudnoće ili porodijskog odsustva i da obezbedi da žene imaju pristup odgovarajućim uslugama za vreme trudnoće, porođaja i babinja uključujući adekvatnu ishranu tokom trudnoće i dojenja. Stoga nam okvir ljudskih prava obezbeđuje mogućnost da pristupimo vladama i sugerišemo praktične mere koje bi trebalo usvojiti da bi ispunili svoje obaveze u okviru instrumenata ljudskih prava. Relevantna tela koja nadgledaju imelementaciju Konvencija (komiteti za CRC i CEDAW) se mogu angažovati za praćenje procesa implementacije prava majki i beba na dojenje, i davanju preporuka kad akcije vlade izostanu.

Pitanja: Da li su akcije vlade u vašoj zemlji ili zajednici bile dovoljne da zaštite, ispoštuju i ispunje prava majki i njihovih beba na dojenje, i ako nisu, šta nedostaje?

Pitanje održive sredine

Problem klimatskih promena usled neodrživih industrijskih i poljoprivrednih sistema i praksi životnih stilova, veoma je povezan sa budućim generacijama. Mladi i stariji takođe treba da budu uključeni u zaštitu, promociju i podršku dojenju. Oni JESU fokusirani na potrebe budućih generacija. Dojenje nudi „zelenu” alternativu, i Vlade i donosioci odluka moraju svesni da hranjanje na flašicu, za razliku od dojenja, veoma negativno utiče i na ekološki aspekt.

Pitanja: Koji su naponi da sada učinjeni od strane vlade i drugih agencija u posmatranju dojenja kao zelene alternative? Da li vaša vlada u potpunosti implementira Međunarodni Kodeks o reklamiranju zamena za majčino mleko?

Rodna ravnopravnost i dojenje

Pol je glavna socijalna determinanta zdravlja i ima veliki uticaj na Milenijumske ciljeve razvoja. Rod se odnosi na društvene, a ne biološki izgrađene razlike i odnos muškaraca i žena. Ovi odnosi variraju zavisno od društva i kulture koji su se menjali tokom vremena. Termin ‘rod’ koristi se da karakteriše raličite osobine kod muškaraca i žena. Ove osobine utiču na uloge, odgovornosti, mogućnosti i potrebe žena i muškaraca u svim oblastima života i u datom društvenom kontekstu. Pokazano je da rodna nejednakost ima direktan uticaj na majčinstvo (depresija) i direktan uticaj na dojenje. Očevi imaju direktnu ulogu u pružanju podrške dojenju u svojim porodicama i na javnim mestima.

Pitanja: Na koje načine očevi mogu da podrže majke da istraju u isključivom dojenju prvih šest meseci, i nastave sa dojenjem do dve godine ili duže? Na koje načine se bako mogu povezati sa svojim ćerkama i snajama da podrže dojenje?

Sveobuhvatni okviri za akciju

Sveobuhvatni međunarodni okvir politike za obezbeđivanje optimalnog dojenja je već aktivan, Globalna strategija za ishranu odojčadi i male dece (GSYCF-WHA Res. 55:25 of 2002). Ovaj dokument je ukorenjen u nekoliko međunarodnih instrumenata, i prate ga programske smernice i sredstva implementacije. Međutim, pristuan je nedostatak međunarodne posvećenosti u obezbeđivanju ljudstva i materijalnih sredstava neophodnih za široku implementaciju ovih okvira. Dalje, mnoge inicijative kojih se tiče ova strategija su finansirane od strane industrija i stoga postoji potencijalan sukob interesa. Više o sukobu interesa se može saznati ovde: <http://www.ibfan.org/art/538-1.pdf>. Izveštaj Svetske Inicijative za trend dojenja (WBTI) iz 51 države dokumentuje 10 oblasti politika i programa u kojima postoje raskoraci pri implementaciji GSYCF (Globalna strategija ishrane odojčadi i male dece). Nijedna od 51 države nje u potpunosti implementirala Globalnu strategiju. Prosečan rezultat se kreće od 2.56 za hranjenje odojčadi tokom vanrednog stanja do 7.21 za implementaciju Međunarodnog Kodeksa. WBTI izveštaje je koristila SZO kao izvor informacija za izveštaj „Kako su države implementirale Međunarodni Kodeks marketinga zamena za majčino mleko: izveštaj 2011”, (dostupan na: http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/85621/1/9789241505987_eng.pdf)

